

smeje ter mi reče: „Naš Dom“ si naroči!“ Jaz pa mu odgovorim: „Fihposa“ ne maram! ker on piše o samih konzumnih društvih, o veselicah, o teatrib katerih prirejajo kaplančki in klobasarji mariborskih bedastih klerikalnih listov. Jaz kot poštenjak ostane prijatelj „Štajerca“, ki se poteguje za kmete in delavce, ne pa za svoj žep kakor „Fihpos“! Pri teh besedah mi seveda ni dalje ugovarjal, ampak pogledal me je tako žalostno, da ga od zdaj imenujem „Žalostič“ ne pa Veselič. Oh veseli „Žalostič“, ali pa žalostni „Veselič“, jaz te obžalujem. — Znabititi pa postaneš tudi ti pameten!

Kranjski napredni listi — pozor! „Fajmošter“ Sattler iz Ptudske Gore pride na Kranjsko! Ljubi naprednjaki, prosimo gledite mu na prste! „Štajerc“ pa kliče Sattlerju: „Z Bogom Sattler, srečno živi, ker si nas s tvojim odhodom osrečil! Naš — blagoslov te spremlja, spremljajo pa te tudi blagovolni čuti tvojih zapuščenih faranov! Ubogi Kranjci! — „Štajerc“.

Oznanilo. V Leskovcu v Halozah se odda takoj služba mladini naklonjeni osebi, katera bode imela kako lahek posel. Goniti namreč moro samo vsak dan otroke v mimo tekoči potok, da se bodejo tam napili. Tukajšni šolski studenec je že od zadnje zime tako potr, da si morajo šolarji v sosednih studencih in pa v potoku iskati pitne vode. Naš šolski vodja preljubi gospod Stoklas, in načelnik Potočnik imata denarje le za stavlenje novih šolskih palač, a otrokom za potrebno pitno vodo skrbeti, jima je deveta briga.

Zunanje novice.

Kralj Edvard. Angleški kralj Edvard je že toliko krepek, da se je odpeljal 14. t. m. v vozu na kolodvor in od tam v Portsmouth; spremljala ga je kraljica. Voz, v katerem se je kralj peljal, je bil nalašč v ta namen narejen. Kralja so nesli pomorščaki na neki zofi v voz, in ko se je pripeljal na kolodvor, so ga nesli zopet na isti zofi v železniški voz. V Portsmouthu so nesli zopet pomorščaki kralja na ladijo, odkoder se je odpeljal na otok Cowes. Vožnja je bila povoljna in se kralj dobro počuti.

Mlad samomorilec. Iz Mure so potegnili v Gradcu truplo 14letnega F. Böswirtha, ki je skočil v vodo iz jeze, ker mu ni pustila mati iti — kresa gledat.

Otroci v omari. Iz Budimpešte se poroča: V omari Louise Preissig, udinje neke damske, kapele so našli dva popolnoma s hujšana in s plesnijo pokrita otroka, dvanajst in jednajstletni deklici. Ko so jih vzeli iz omare, se jima je kar koža luščila. Louizo Preisig so zaprli. Izjavila je, da je bila vzela deklici za svoje, da jih izuči za damske kapelo, a ker niste imeli nikakega mužikaličnega talenta, hotela se jih je znabiti s stradanjem. Že štiri tedne niste deklici užili drugega nego malo plesnjivega kruha.

Strašna tragedija. Kakor javljajo iz Fužin, je umoril tamkaj vinski trgovec Jurij Mance svojo ženo in potem še samega sebe. Obitelj je namreč živila v slabih gmotnih razmerah, a vkljub temu je žena dala svojemu sinu, 20letnemu Antonu, precejšne svote

denarja, katere je sin na lahkomislen način pravljal. Nedavno bi bil imel plačati Mance velik primanjkovalo mu je že itak denarja, a vendar dala njegova žena sinu zopet 1100 K. To je tako razjarilo, da jej je zabodel oster nož v pravljalo, potem pa se je sebe usmrtil. Hči, ki je hotela začeti strašni čin, je bila tudi ranjena, dasi ne more. Sin Anton se je vrnil domov, baš ko so hoteli peljati mrtveca v mrtvašnico. Šel je nekaj čas vozom, potem je pa pobegnil ter ga do sedaj še našli.

Za oslovo senco. V neki vasi blizu Beljaka našli tamošnjega dninarja in čevljarja zadavje. Pozneje se je zvedelo, da ga je njegov sosed zato uker mu čevljar ni hotel obljuditi, da mu nareček gotovem času čevlje. Storilca, ki je grozen čin v pijanosti, so že zaprli.

Parobrod se je potopil. Hamburški parobrod „Primus“, ki je bil s 185 popotnik na potovanju Ameriko, se je dne 21. julija t. l. potopil. Parobrod „Hansa“ se je po nesreči zaletel vanj in ga prepotopil. „Primus“ se je takoj potopil. Rešenih je bilo kakih trideset oseb, vsi drugi so utonili. Na brodu je bilo tudi celo pevsko društvo „Treue“.

V Benetkah (Venedig) se je podrl velikanski svetega Marka. Že teden prej so zapazili ljudje, da so se razpoke v poslopju, katere so že bile poprej nastale, razširile. Neki arhitekt je zapazil, da se stolp maje. Radi tega je opozoril merodajne na to, tako, da so prebivalci iz sosednih hišlahko odišli, kakor se je porušil stolp. Stolp je bil tisoč let.

Stava za II klobas. Neki pomočnik v Ljubljani je stavljal s svojim sodrugom, da pojde za stavo 11 kg vsaka po 20 h in povrhu štruco za 20 h izpije vrček pive v četrt uri. In v resnici je to sestavljalo posledice so bile zanj neznosne. Nad pol ure je kralj na pomoč Urha! Stava je bila za 6 K in pravilno klobase. Pomočnik je stavo dobil.

Velika nesreča pri streljanju zoper točo. Na trgu Weiz na Štajerskem je streljalo dne 10. t. pet posestnikov, oziroma posestnikovih sinov iz zoper oblake. Naenkrat se je začula močna razstreljava. Prihiteli so sosedje ter našli uto razdiano, vseh strelcev pa je ležalo okoli, skoraj čisto nagi, kakor oglje ožgani. Nobeden še ni prišel k zavetju, tudi ni upanja, da bi se rešili. Najbrže je udejstvena strela v uto.

On je bil — ona. Iz Baltimore Glasu Narodnega 25. junija: Danes zjutraj zaslišali so pri tukajšnjem policijskem sodišču „gospoda Hermann S. Wood“ ali pravilneje gospodičino Lolo A. Sawyer, katera je bila oblečena v lepo črno moško obleko, modni slavnik itd. Gospodičina Sawyer je bila 6 let moške. Moške navade je posnemala izvrstno, kadila je na rete, igrala karte, skratka, nihče ni mislil, da skriva pod moško obleko prava ženska. Šele sedaj se je „moški“ „poročil“ z vdovo Enerstino Hauck, ki ima dva otroka iz prvega zakona, pravilno na sled njenemu pravemu spolu. „Gospod Wood“

je pri vdovi več mesecev stanoval in pred jednim tednom vršila se je poroka čudnega para. V minoli noči obiskala je novo poročena vdova vsa objokana in skrajno žalostna duhovnika Bilkovskega, ki ju je pred tednom dni poročil. Njemu je pripovedovala, da njen soprog ni oni „predmet“, katerega je ona iskala, da je njen soprog tudi ženska, ali pa da ni tako ustvarjen, kakor njen umrli soprog. Duhoven je o tem obvestil policijskega stotnika, kateri je drugi dan novoporočeni par obiskal. „Soprog“ je spočetka trdil, da je mož, in da njegova soproga ne vé, kaj govori. Konečno je vendor priznal, da je „ona“, in da se imenuje Lola A. Sawyer. Lola je doma iz severne Caroline in je stara 22 let. V Baltimore je delala v raznih moških poklicih, ne da bi kdo sumil, da je ženska. Vdovo, s ktero se je poročila, goljufala je za 100 dolarjev, radi česar so jo zaprli.

Poslano. Tisti vozniki, kateri imajo nekaj kapitala ter voz in konje na razpolago, dobijo lep zasluzek s prodajanjem (hauziranjem) kisle vode. Vpraša naj se pri

ravnateljstvu v Radincih
(Brunnen-Direktion in Bad Raden.)

612

Gospodarske stvari.

Kako se preganjajo goveski živini uši? Navadno in dobro sredstvo je močna tobakova voda, ki se z njo prav dobro namažejo vsa ušiva mesta dvakrat ali trikrat po preteklu dveh do treh ur. Čez 4 do 5 dni je mazanje ponoviti, da se uničijo še one uši, ki se med tem časom izležejo iz gnid. Mesta, ki so vsled drgnjenja garjava postala, je najprej dobro izprati z mlačno žafnico. Najhitreje in najzanesljiveje delujoče sredstvo je pa mazilo iz živega srebra, ki se dobiva v lekarni. To mazilo v nekterih minutah pomori vse uši, pa ga je le tedaj rabiti, če se more preprečiti, da se goved ne liže, ker je mazilo strupeno. Mazilo je dobro v dlako in v kožo vtreti ter ga potem čez nekaj ur z žafnico izprati. Tudi mazanje z živosrebrnim mazilom je čez 4 dni ponoviti.

Goveda živina katera liže venomer les, sama sebe ali pa drugo živinče, je bolana na tako zvani bolezni lizanja. Ta bolezen je posledica prazne krme, zlasti sena, ki je rastlo na močvirnih tleh. Vsed take krme postane hranitev živalskega telesa nepravilna, živali primanjkuje rudninskih redilnih snovi, in neki notranji nagon jo sili, da ta primanjkljaj hoče nadomestiti z lizanjem in grizenjem raznih predmetov. Pokladajte svoji živini apno, katero se dobi nalašč za živino v prodajnicah, to je apno za krmiti. (Futterkalk), pa bo ta prikazen ponehala, in vrhu tega se bo živina bolje redila. Krme pa zboljšate, če osušite travnike, ter njive in travnike gnojite s fosforovo kislino in z apnom.

Turščica (koruza) in konji. Turščica konjem pač prija, a jih preveč debeli, jih dela lene, in konji, s turščico krmljeni, se radi poté. Iz tega vzroka se morejo s samo turščico krmiti le težki konji za počasno vožnjo. Skušnja pa uči, da se drugim konjem, ki morajo tudi teči, brez škode lehko nadomesti

tretjina ovsá s turščico, in pozimi celo polovica. Turščica naj se poklada zdrobljena (šrotana).

Starost jajca se najložje spozna, potem ker je jajce tem bolj ko je staro tudi lažje. Ako vzame 120 gramov domače soli in jo raztopiš v enem litru čiste vode, imaš tekočino, katera ti kaj hitro pokaže kako staro je jajce. Ako je jajce od istega dneva potem gre v tej soleni vodi popolnoma na dnu. Ako je od prejšnjega dne ne gre več na dnu. Ako je tudi dneve staro, plava na sredini vode. Ako je 5 dnih staro, ostane gori na vodi, ako pa je še bolj staro, potem gledi iz te tekočine ven. Tako se lahko vsakde prepriča o starosti jajca.

Poslano.

Črešnice v Konjiškem okraju. Župnik Ogrizek je šola. Ko je leta 1900 na enorazredni šoli v Črešnicah mesto učitelja voditelja razpisano bilo, se je v mnogih časopisih, ki so še deloma shranjeni, takoj le kakor na primer v „Učit. Tov.“ bralo: „Verska šola Župnik na Črešnicah mora imeti jako čudne nazore o poklicu učiteljev in o poklicu obrtnika. Mož išče orgljačev in cerkovnika in je to gotovo jako mastno službo, razpisal v „Slovencu.“ Pa ni dovolj, da zna dotični učitelj, ki dobi to službo, samo orgljači, zvoniti in cerkev pomemati. Zahtevajo se še druge zmožnosti. Mož mora znati ali otročice v branji in pisani poučevati ali pa kako roko delstvo. Župnik v Črešnicah išče toraj mežnarja, ki bo znal ali otroke poučevati ali pa njegove škofije krpati; oboje postavlja v eno vrsto. Morda si mu posreči, da dobi mož, ki bo vse skupaj, orgljačev, mežnar, črevljar in učitelj, potem bo imel polno versko šolo na Črešnicici. — „Oglasil pa sem se med drugimi prosilci tudi jaz podpisani za to mesto in je tudi dobil. Kmalu potem sem prosil še za službo mojega gospoda kot skušane učiteljice ženskih ročnih del. A tem sem takoj ob „trdo skalo“ zadel. Dočim je vsem drugim udom krajnega šolskega sveta po volji bilo da bi se tudi ta pouk upeljal, se je župnik in katedralni, gospod Franc Ogrizek, na vso moč proti postavil s tem igvorom, da „moja žena“! kakor jo očesno sploh imenuje, ni sprašana iz slovenskega, temveč iz nemškega jezika. A koliko je takih le iz nemščine sprašanih učiteljic ženskih ročnih del, pa vendor ne slovenkih šolah z dobrim uspehom poučujejo! Vse tako in enako raztolmačenje bilo je Ogrizeku zamašeno, on je vedno kakor lajna to svoje trdil: „Če se tudi vsi drugi udje udajo, a jaz nikdar, jaz sem jaz!“ Ker pa so do sedaj vsi drugi udje krajnega šolskega sveta na Črešnicah mislili, da se mora do pičice vse natanko po župnikovem povelju spolniti, zatoraj se iz boječnosti prošnjo odbili, če tudi ne radi. A, ko se pa potem vse stranke in občine za nameščenje tega učiteljice sami pismeno prosile, skipela je Ogrizek jezo do vrhunca. Mahal in branil je na vse strani a vse zastonj; Franc Ogrizek je ostal kot taki a Kristina Adamič je bila čez leto dni na predlog slavonskega okr. šol. sveta Konjice v korist deklet in starišč